

11/05/2022

ILIUM: una llibreta de camp digital per als arqueòlegs

Davant la necessitat d'eines digitals destinades a l'estudi arqueològic, Alessandro Ravotto, professor de la Unitat d'Arqueologia de la UAB i investigador de l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica (ICAC), ha desenvolupat ILIUM, una aplicació per a dispositius mòbils *Android* que permet enregistrar i gestionar les dades científiques d'una excavació. L'aplicació ja està disponible al *Google Play*.

Istockphoto/gorodenkoff

Al llarg de la història, el treball de camp de moltes disciplines científiques s'ha dut a terme amb mètodes analògics: la llibreta de camp, dibuixos, anotacions, etc. En concret, la documentació d'una intervenció arqueològica produeix moltíssimes dades, de difícil gestió seguint els mètodes tradicionals. Tot i que la solució passa per la digitalització i l'emmagatzematge en bases de dades, que milloren notablement la tasca dels arqueòlegs i arqueòlogues, encara es tracta d'una assignatura pendent. Ja una enquesta europea del 2015 evidenciava que malgrat la necessitat de recursos tecnològics de la disciplina, l'ús de sistemes digitals era molt limitat, havent de recórrer principalment a programaris d'àmbit més general. A dia d'avui, es constata que no hi ha hagut gaire canvis dins aquesta tendència.

ILIUM és una aplicació per a dispositius mòbils *Android* que permet enregistrar tota la documentació arqueològica obtinguda durant el treball de camp, una base de dades que manté la integritat de les informacions introduïdes i agilitza les operacions de consulta i estudi de dades estratigràfiques. ILIUM utilitza una base de dades *SQLite*, un estàndard per a bases de dades que no requereixen una infraestructura corporativa, és a dir, tota la

informació es troba al telèfon/tauleta. L'aplicació permet treballar sense connexió i fa servir formats de text aptes per a altres softwares. Quant a idiomes, el programari funciona en català, castellà, anglès, portuguès, italià i llatí, aquest últim inclòs com una deferència a la llengua de la recerca científica fins al segle XVIII. A més, el programa fa servir les funcions del dispositiu mòbil per integrar documentació arqueològica com, per exemple, el reconeixement automàtic de colors segons l'escala de Munsell o el registre de pendents i orientacions gràcies als sensors integrats.

Ara per ara és l'única aplicació operativa per al sistema Android -al sistema iOS n'hi ha una, iDig, patrocinada per l'American School of Classical Studies at Athenes- que permet produir i entregar documentació arqueològica professional.

En conclusió, ILIUM és un projecte que ofereix una alternativa digital al treball de camp arqueològic tradicional. Ja es pot descarregar a [Google Play](#), tot i que la intenció ara es anar introduint millores i expansions, comptant amb la contribució dels usuaris pel que fa a afegir noves funcionalitats.

Alessandro Ravotto

Unitat d'Arqueologia

Universitat Autònoma de Barcelona

Alessandro.Ravotto@uab.cat

[View low-bandwidth version](#)